

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-880

1.12.2020

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Gjenoppføring etter brann – merutgifter til sprinkleranlegg – latent påbud?

Sikredes bygning brant ned 24.12.17. Skaden var dekningsmessig under sikredes forsikring hos selskapet. Under gjenoppføringsarbeidet oppsto uenighet mellom partene om hvorvidt merutgiftene til sprinkleranlegg var dekningsmessig, nærmere bestemt om krav om sprinkleranlegg var et påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet. Nemnda kom til at merutgiftene ikke var dekningsmessig da de var knyttet til påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for merutgifter til sprinkleranlegg som følge av offentlig påbud etter brann.

Sikredes forsikring har følgende regulering av påbud fra offentlig myndighet:

4.1.12 Påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret her, begrenset til 10 000 000 kr, når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, og gjenoppføringen skjer på forsikringsstedet. Kravene må gjelde den skadde del av bygningen og være direkte følge av skaden. (Selskapet) kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i plan- og bygningsloven.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter

- til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen,
- til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning,
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, herunder merutgifter ved påbud som gjelder sikring mot framtidige naturskader.

(...)

4.2 Forsikringens omfang

4.2.1 Brann

4.2.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade ved

- brann, dvs. ild som er kommet løs,

Det forsikrede borettslaget brant ned 24.12.17. Skaden var omfattet av borettslagets forsikring hos selskapet. Ut fra den fremlagte dokumentasjon har kommunen gitt et påbud om at bygningen skal gjenoppføres med sprinkleranlegg med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 14.

Selskapet avsto dekning for kostnader til sprinkleranlegg under henvisning til at kravet om sprinkleranlegg var et påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde

inntruffet, jf. vilkårspkt. 4.1.12. Selskapet viste til at det avgjørende etter vilkårene er om det foreligger et påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, og at det ikke er relevant om myndighetene ville gitt et slik påbud.

Sikrede anførte at kravet om sprinkleranlegg ikke kan anses som et latent påbud, og at det derfor er omfattet av forsikringen.

Sikrede krever dekning for kostnader til sprinkleranlegg ved gjenoppføring av bygningen. Sikrede viser til at krav om sprinkleranlegg ikke kan anses som et latent påbud og derfor ikke er unntatt dekning etter vilkårspkt. 4.1.12.

Selskapet anfører at kravet om sprinkleranlegg er et latent påbud fra kommunen som er unntatt i vilkårspkt. 4.1.12.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for utgifter til sprinkleranlegg.

Sikredes brannforsikring har unntak for:

utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, herunder merutgifter ved påbud som gjelder sikring mot framtidige naturskader.

Ordlyden i vilkårene tilsier at det avgjørende er om hjemmelen for pålegget eksisterte før brannen, og ikke om kommunen ville ha gitt påbud uavhengig av brannen. Klausulen oppstiller ikke noe krav på årsakssammenheng mellom brannen og påbudet, jf. FinKN-2017-666 og FinKN-2012-090. Spørsmålet er derfor om slik hjemmel forelå.

Nemnda legger til grunn at pålegget om sprinkleranlegg er gitt med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 14, som sier at:

Kommunen kan pålegge nødvendige brannverntiltak i enkelttilfeller for ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m.

Formuleringen "kan pålegge" tilsier at kommunen har rett til å pålegge "nødvendige brannverntiltak", herunder sprinkleranlegg, uten at det foreligger spesielle omstendigheter, herunder en brann. I så fall foreligger hjemmel til å pålegge påbud uavhengig av brannen og unntaket kan påberopes.

Sikrede anfører at kommunen etter brann- og eksplosjonsloven § 14 ikke har en vilkårsløs hjemmel for å pålegge sprinkling, og at det derfor ikke kan anses som et latent påbud. Ordlyden i vilkårene er at pålegget kunne gis uten at skaden hadde inntruffet. Det er ingen betingelse at adgangen til å pålegge tiltaket var vilkårsløst.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).